

DR JOSIF PANČIĆ (1814 – 1888) – DVESTA GODINA OD ROĐENJA, II DEO

Rade R. Babić¹, Gordana Stanković-Babić^{2,4}, Marko Lazović^{3,4},
Strahinja Babić⁴, Aleksandra Marjanović⁴, Tijana Kažić⁵, Marko Ristić⁶

Dr Josif Pančić je rođen 17. aprila 1814. u selu Ugrine, na padinama Velebita, a preminuo 25. februara 1888. u Beogradu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Pešti 1842. godine odbranom doktorske disertacije "Taxilogia botanica". Promovisan je za doktora medicine 7. septembra 1843. godine. Jedan je od osnivača Srpskog lekarskog društva. Bio je prvi predsednik Srpske kraljevske akademije (danas SANU). U šest mandata bio je rektor Velike škole u Beogradu. Osnovao je i uredio Botaničku baštu u Beogradu. Napisao je 42 naučna i stručna rada, od kojih se 28 odnose na botaniku. Proučavao je floru Srbije, Crne Gore, Bugarske, Austrije, Rumunije i Italije. Otkrio je 121 vrstu, 47 varijeteta i 7 formi biljaka, među kojima su najpoznatije Pančićeva omorika (*Picea omorika*; stanište - Tara i Kopaonik) i srpska ramondija (*Ramonda serbica*; stanište - Jelašnička i Sićevačka klisura). Osnovao je prvi srpski herbar - "*Herbarium Pancicianum*". Učesnik je oslobodilačkih ratova koje je Srbija vodila protiv Turske i Bugarske. Nosilac je mirnodopskih i ratnih odlikovanja. UNESCO je 2014. godine obeležio dvesta godina od rođenja dr Josifa Pančića, kojem se i mi ovim našim radom priključujemo. *Acta Medica Medianae* 2015;54(2):71-75.

Key words: Josif Pančić, Srbija, doktor, botaničar, *Picea omorika*, *Ramonda serbica*

Centar za radiologiju Kliničkog centra Niš, Srbija¹
Klinika za očne bolesti Kliničkog centra Niš, Srbija²
Klinika za kardiovaskularne bolesti, Klinički Centar Niš, Srbija³
Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Srbija⁴
Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet, Srbija⁵
Veterinarski zavod Subotica, Srbija⁶

Kontakt: Rade Babić, radiolog
E-mail: gordanasb@open.telekom.rs
Centar za radiologiju, Klinički Centar Niš, Srbija
Bul. Zorana Đinđića br. 48
18000 Niš, Srbija

Uvod

Dr Josif Pančić rođen je 17. aprila 1814. u selu Ugrine, na padinama Velebita, a preminuo 25. februara 1888. u Beogradu. Prvi deo rada o dr Josifu Pančiću opisuje njegovo učešće u osnivanju SLD, Kraljevske srpske akademije, članstvo, funkcije dr Josifa Pančića i učešće u balkanskim ratovima. Ovim našim radovima priključujemo se obeležavanju "Dvesta godina od rođenja Josifa Pančića" i "Sto godina od početka Prvog svetskog rata", jer su dr Josif Pančić i dr Sava Petković naučnim otkrićem živog fosila *Ramondia serbica* doprineli jednom od mnogo-brojnih naučnih otkrića i da se za logo pobednika u Prvom svetskom ratu kod nas Srba upotrebljava cvet krhke i nežne *Ramonda serbica*.

Naučnoistraživački rad dr Josifa Pančića

Dr Josif Pančić posvetio se naučnoistraživačkom radu, posebno iz oblasti botanike, zoologije i geologije (1,2,3,4,9,10). Boraveći u Beču (1845) Pančić je zapisao: "Radeći tako osetio sam da mi je u nauci budućnost". I zaista, za 42 godine proučavanja prirode dr Josif Pančić je napisao 42 naučna i stručna rada, od kojih su 28 iz botanike, 6 iz zoologije, četiri iz geologije, a ostali su naučnopopularni članci opšteg prirodnjačkog značaja (1-15). Od 16 monografija, 10 je iz oblasti botanike, a 6 iz zoologije.

Među najvažnijim delima dr Josifa Pančića izdvajaju se: *Taxilogia bitanica*, *Dissertatio inauguralis medica*, Pešta (1842), *Jestastvenica* za učenike Velike škole, I-II, Beograd (1864-1868), *Flora* u okolini beogradskoj (1845), *Verzeichniss der in Serbien wildwachsenden Phanerogamen*, nebst den Diagnoses einiger neuer Arten (Spisak divljih cvetnica koje u Srbiji rastu, sa opisom nekih novih vrsta; 1856), *Ribe* u Srbiji (1860), *Šafran* (Glasnik Srpskog učenog društva I, 1865, 213-252), *Šumsko drveće i šiblje* u Srbiji (1871), *Flora Kneževine Srbije* (1874), *Eine neue Conifere in den östlichen Alpen*, monografija (1876), *Građa* za floru Kneževine Bugarske (1883), *Ortoptere* u Srbiji (1883), *Dodatak flori Kneževine Srbije* (1884), *Omorika nova flora četinaru u Srbiji*, monografija (1887) i druga floristička, ihtološka i prirodoslovna dela.

Slika 1 *Primula auricula* legator Josifa Pančića 1871. g. Biljka je ugrožena vrsta u Srbiji, njen jedini lokalitet je Veliki krš kod Bora (Srbija) (15)

Slika 2. *Marsilea quadrifolia* (vodena četvorolisna paprat), sakupljena na Karaburmi kod Beograda od strane Josifa Pančića 1860. g. odakle je iščezla (15)

Dr Josif Pančić i Roberto de Visiani, poznati botaničar italijanskog porekla, napisali su i u Veneciji štampali monolitno i kapitalno delo *Plantae sebicae rariores aut novae*, Decas I (1862), Decas II (1866), Decas III (1870).

U sačuvanoj herbarskoj zbirci "Herbarium pancicianus" danas se nalazi preko 10.000 eksikata koje je dr Josif Pančić sakupio na blizu 500 lokaliteta na području Srbije (slika 1 i 2, tabela 1). Svoja najznačajnija floristička otkrića dr Josif Pančić je našao istražujući područja Beograda, Aleksinca, Brđana, Bučja, Đerdapske klisure, Dervente, Grdelice, Ivice, Javora, Jelašnice, Kladova, Koponika, Kragujevca, Medvednika, Mokre Gore, Niša, Ozrena, Panjice Povlena, Raške, Ravanice, Stola, Stare planine, Suve planine, Tare, Užica, Ulj kamena, Vrščke čuke, Vlasine, Vranja, Zlatibora i Zlota. Ova mesta predstavljaju klasična nalazišta (*Locus classicus*) za mnogobrojne Pančićeve taksone, od kojih se mogu izdvojiti: *Acer intermedium*, *Allium melanantherum*, *Althaea kragujevacensis*, *Barbarea balcana*, *Campanula secundiflora*, *Cardamine pancicii*, *Cardamine serbica*, *Centaurea calvescens*, *Centaurea derventana*, *Centaurea melanocephala*, *Coronilla elegans*, *Delphinium uechtritizianum*, *Dianthus liliodoris*,

Eryngium palmatum, *Eryngium serbicum*, *Erysimum commatum*, *Euphorbia pancicii*, *Genista subcapitata*, *Geum molle*, *Haptophyllum boissierianum*, *Heliosperma monachorum*, *Heracleum verticillatum*, *Hieracium balcanum*, *Hieracium vranjanum*, *Koeleria eriostachya*, *Lathyrus binatus*, *Malcolmia serbica*, *Mulgedium pancicii*, *Mulgedium sonchifolium*, *Paniccia serbica*, *Parietaria serbica*, *Picea omorica*, *Potentilla visianii*, *Potentilla mollis*, *Ramonda nathaliae*, *Ramonda serbica*, *Rosa belgradensis*, *Satureja panciciana*, *Tragopogon pterodes*,

Tabela 1. Nove vrste biljaka koje je dr Josif Pančić, sam ili zajedno sa dr Robertom de Vizijanijem i sanitetskim pukovnikom dr Savom Petrovićem, otkrio i opisao

<i>Acer intermedium</i> Pančić, 1871.
<i>Allium melanantherum</i> Pančić, 1883.
<i>Althaea kragujevacensis</i> Pančić, 1874.
<i>Anthemis orbelica</i> Pančić, 1886.
<i>Barbarea balcana</i> Pančić, 1888.
<i>Campanula secundiflora</i> Visiani et Pančić, 1862.
<i>Carduus ramosissimus</i> Pančić, 1875. <i>Centaurea derventana</i> Visiani et Pančić, 1856.
<i>Cirsium heterotrichum</i> Pančić, 1883.
<i>Delphinium (Consolida) uechtritizianum</i> Pančić, 1895. ap. Huth
<i>Coronilla elegans</i> Pančić 1874.
<i>Dianthus moesiacus</i> Visiani et Pančić, 1869.
<i>Eryngium palmatum</i> Pančić et Visiani, 1869.
<i>Eryngium serbicum</i> Pančić, 1856.
<i>Erysimum commatum</i> Pančić, 1874.
<i>Genista subcapitata</i> Pančić, 1871.
<i>Geum bulgaricum</i> Pančić, 1883.
<i>Geum molle</i> Visiani et Pančić, 1862.
<i>Haplophyllum boissierianum</i> Visiani et Pančić, 1869.
<i>Heracleum verticillatum</i> Pančić, 1884.
<i>Hieracium marmoreum</i> Pančić et Visiani, 1865.
<i>Hieracium naegelianum</i> Pančić, 1875.
<i>Koeleria eriostachya</i> Pančić, 1856.
<i>Lathyrus binatus</i> Pančić, 1874.
<i>Orobanche esulae</i> Pančić, 1884.
<i>Pastinaca hirsuta</i> Pančić, 1874.
<i>Pedicularis heterodonta</i> Pančić, 1884.
<i>Picea (=Pinus) omorika</i> Pančić, 1876. Purkyne, 1877.
<i>Potentilla mollis</i> Pančić, 1884.
<i>Potentilla visianii</i> Pančić 1865. ap. Visiani et Pančić
<i>Ramonda (Ramondia) nathaliae</i> Pančić et Petrović, 1882.
<i>Ramonda (Ramondia) serbica</i> Pančić, 1874.
<i>Reichardia macrophylla</i> (Visiani et Pančić) Pančić, 1874.
<i>Scabiosa achaeta</i> Visiani et Pančić, 1865.
<i>Scabiosa fumarioides</i> Visiani et Pančić, 1865.
<i>Sempervivum leucanthum</i> Pančić, 1883.
<i>Silene (Heliosperma) macrantha</i> (Pančić, 1875) Neum, 1917.
<i>Silene (Heliosperma) monachorum</i> (Visiani et Pančić, 1865.) Visiani 1865.
<i>Stachys anisochila</i> Visiani et Pančić, 1869.
<i>Stachys serbica</i> Pančić, 1874.
<i>Thlaspi avalanum</i> Pančić, 1865.
<i>Tragopogon pterodes</i> Pančić, 1882. ap. Petrović
<i>Trifolium trichopterum</i> Pančić, 1856.
<i>Valeriana bertisceae</i> Pančić, 1875.
<i>Verbascum jankaeum</i> Pančić, 1886.
<i>Viola orbelica</i> Pančić 1883

Trofolium trichopterium.

Dr Josif Pančić sakupio je u Crnoj Gori (1873) florističku građu od 1.298 vrsta i opisao ih je kao nove za nauku i floru Crne Gore, a 1834. proučio i izučio floru planine Rila, Sofije, Vitoše i drugih krajeva Bugarske. Rezultati ovih istraživanja publikovani su u Glasniku srpskog učenog društva, knjiga 66, 1886. godine pod naslovom "Nova građa za floru kneževine Bugarske".

U herbarskoj zbirci dr Josifa Pančića nalazi se preko 1.000 eksikata sačuvanih biljaka koje je on sakupio po Hrvatskoj, Lici i Dalmaciji (oko 200 eksikata), Austriji (oko 100 eksikata iz okoline Beča), Mađarskoj (preko 500 eksikata iz okoline Pešte i Budima) i Italije (oko 200 eksikata iz okoline Firenze, Napulja, Trsta i Venecije).

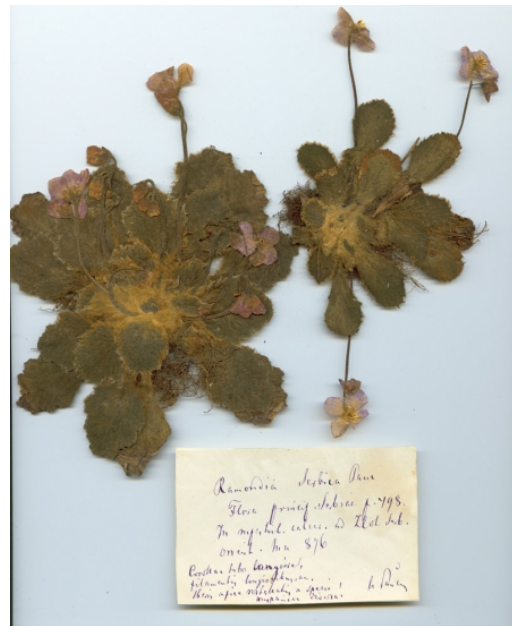
Koliko je "Herbarium Pancicianum" vredio i značio samom dr Josifu Pančiću vidi se iz pisma upućenom Ministru prosvete (1860): "Glavni pak rezultata mojih, maltene 25 godišnjih trudova, je velika zbirka od 6.000 fela – tri četvrtine cele flore Evrope, ujedno sa duplikatima više od 20.000 ekzemplara koje sam po raznim putovanjima zbrao ili ih putem zamene iz Germanije, Italije, Francuske, Španije, Gracije i Južne Rusije dobio... Ja sam ovu zbirku od postanka njenog Srpstvu namenio i ja ću je srpskom Liceju ustupiti čim mi visoko Praviteljstvo molbu uvaži, te mi bar od česti moje troškove nadoknadi Moj herbar vredni ako se srednja cena uzme oko 5.000 franaka No kako ta suma ne stoji u srazmeri sa mojim trudovima i troškovima i kako je dopunje-nje te zbirke smatram kao glavni zadatak svoga života, kao što je ona jedina tekovina mojih boljih godina, to se ja dok sam živ s njom rastati neću..."

Picea omorika Pančić i Ramonda serbica – otkrića dr Josifa Pančića

Dr Josif Pančić je u svojim radovima opisao 1.806 vrsta samoniklih biljaka na teritoriji Kneževine Srbije. Za 42 godine proučavanja prirode, dr Josif Pančić je otkrio 121 vrstu, 47 varijeteta i 7 formi biljaka (1-4,11-19). Od toga su u svetu prihvaćene 64 vrste biljaka, među kojima su

Slika 3. Pančićeva omorika (*Picea omorika* Pančić) (20)

Slika 4. *Ramondia serbica* koja se nalazi u herbarijumu dr Josifa Pančića (15)

najpoznatije Pančićeva omorika (*Picea omorika* Pančić, stranci je nazivaju srpska omorika, a dr Josif Pančić "ledena lepotica", sreće se na padinama planina Tare i Kopaonika; slika 3) i Srpska ramondija (*Ramonda serbica*, sreće se na obroncima Jelašničke i Sićevačke klisure; slika 4).

Pančićeva omorika (*Picea omorika*) je iz porodice Pinaceae. Narasta do 30m. Stablo je vitko i ravno, obloženo takom crvenosmeđom korom koja se ljušti u obliku većih nepravilnih pločica. Gornje grane su kratke i usmerene su prema gore, donje grane su najduže i usmerene prema dole, dok su srednje horizontalno usmerene. Igljice su oko 2cm dugačke, sa gornje strane svetle boje, a sa donje tamne boje. Muški cvet je svetlo-crvene, a ženski crvenkast, smešteni pri samom vrhu krošnje. Šišarka je duga do 6 cm, u prečniku od 1 do 2cm, u početku tamnoplavičaste do ljubičasto-smeđe boje, da bi kasnije bila smeđa s prelivanjem plave boje.

Rod Ramonda ima tri vrste, od kojih dve rastu na Balkanskom, a jedna na Pirinejskom poluostrvu. Prvo je otkrivena na Pirinejima 1831. godine, zaslugom francuskog istraživača Ramonda, po kome je čitav rod i dobio ime. Zatim je dr Josif Pančić 1874. godine na Rtnju i Sićevačkoj klisuri otkrio Srpsku ramondiju (*Ramonda serbica*), da bi deceniju kasnije, 1884. godine, dr Sava Petrović, dvorski lekar kralja Milana Obrenovića, pronašao u Jelašničkoj klisuri treću vrstu, koju su zajedno sa dr Josifom Pančićem opisali pod imenom Natalijina ramonda (*Ramonda nathaliae*), u čast kraljice Natalije. (16,21,22)

Mauzolej dr Josifa Pančića na Kopaoniku

Dr Josif Pančić je preminuo 25. februara 1888. godine u Beogradu. Svoju ljubav prema Srbiji dr Josif Pančić je iskazao željom da bude sahranjen na Kopaoniku (slika 5). Želju su mu ispunili

a)

b)

Slika 5. Izgled mauzoleja dr Josifa Pančića na Kopaoniku u mirnodopsko vreme (a) i posle NATO agresije (b)

planinari Srbije, Univerzitet u Beogradu i SANU 7. jula 1951. godine, kada su njegove zemne ostatke i njegove supruge Milke sahranili u kovčegu od Pančićeve omorike u mauzoleju, na vrhu Kopaonika, koji od tog vremena nosi ime Pančićev vrh (2.017m nadmorske visine, do tada Milanov vrh, po kralju Milani Obrenoviću, koji je na vrhu Kopaonika bio 1882.).

Mauzolej je podignut povodom obeležavanja 50 godina planinarstva Srbije. Projektant mauzoleja bio je arhitekta Vladimir Vladislavljević. Sagrađen je od kopaoničkog granita. Na čeonj strani mauzoleja stoji ploča sa zapisom: "Ostvarujući zavet Pančićev, prenosimo ga da ovde večno počiva. Objavljujemo i njegovu poruku upućenu srpskoj omladini: Da će tek dubokim poznavanjem i proučavanjem prirode naše zemlje pokazati koliko voli i poštuje svoju otadžbinu".

Nažalost, godinama se mauzoleju nije moglo prići bez dogovorene i organizovane grupne posete, jer se Pančićev vrh nalazio u zatvorenoj zoni vojske Jugoslavije.

Za vreme NATO bombardovanja Jugoslavije (1999) mauzolej dr Josifa Pančića je bio oštećen.

Naime, tokom NATO agresije, Pančićev vrh sa mauzolejom je permanentno raketiran, ukupno 20 puta, od čega je samo poslednjeg dana rata gađan sa 13 projeketila. U jesen 1999. godine, nakon okončanja NATO bombardovanja, Pančićev mauzolej je rekonstruisan.

Zaključak

Dr Josif Pančić (1814-1888), po pozivu lekar, po naklonosti botaničar, doprineo je razvoju botanike, zoologije, biogeografije, mineralogije, geologije i drugih prirodnih nauka. Kao lekar radio je u Jagodini i Kragujevcu. Jedan je od osnivača Srpskog lekarskog društva. Bio je prvi predsednik Srpske kraljevske akademije (danas SANU). U šest mandata bio je rektor Velike škole u Beogradu. Osnovao je i uredio Botaničku baštu u Beogradu. Napisao je 42 naučna i stručna rada, od kojih se 28 odnose na botaniku. Otkrio je 121 vrstu, 47 varijeteta i 7 formi biljaka, među kojima su najpoznatije Pančićeva omorika (*Picea omorika*; stanište - Tara i Kopaonik) i srpska ramon-dija (*Ramonda serbica*; stanište - Jelašnička i Sićevačka klisura).

References

1. Babić RR, Stanković-Babić G, Lazović M, Babić S, Marjanović A, Kažić T, Ristić M: Dr Josif Pančić (1814-1888) – dvesta godina od rođenja. Acta Medica Medianae
2. Babić RR, Gordana-Stanković G, Babić S: Dr Josif Pančić (1814-1888) doctor on call, botanist by preference. Peti naučni skup-800 godina srpske medicine. Beograd. 2014. (Serbian)
3. Levntal Z: Josif Pančić. Medicine enciklopaedia. Zagreb; Jugoslovenski leksikografski zavod: 1963. (Serbian)
4. Milanović M: Eminent serbian phisicians. Biographical Lexicon. Beograd; Vojna štamparija: 2005. (Serbian)
5. Josifović M: Josif Pančić. Beograd; SANU: 1976. (Serbian)
6. Mitranović D: The life Pančić. Beograd; SANU: 1964 (Serbian)
7. Stanić V, Jovanović-Simić J: Vladan Djordjević—a founder of the Serbian Medical Society. Vojnosanitetski pregled 2006; 63 (7): 696-700. (Serbian)
8. Stanić V: Making steps through the time – 135 years of the Serbian Medical Society. Vojnosanitetski pregled 2006; 64 (7): 497-499. (Serbian)
9. Jocić V: Josif Pančić and archaeology—on the occasion of centenary the deth Pančić. Glasnik Srpskog arheološkog društva 1989; 5 (5); 139-141 (Serbian)
10. Jocić V: Josif Pančić as like geologist- on the occasion of centenary the deth. Priprda 1988/89; 77 (8): 18-21 (Croatia)
11. Šerban N, Cvijan M, Jančić R: Biologi. Beograd; Zavod za udžbenike i nastavna sredstva: 2006. (Serbian)
12. Pančić J: Flora principality Serbia snd to supply Flora principality Serbia. Beograd; SANU: 1976. (Serbian)

13. Pančić J: Pine-tree-new type conifer in Serbia. Beograd; Beogradska državna štamparija: 1887. (Serbian)
14. Jančić B, Jančić R: Biologi. Beograd; Zavod za udžbenike i nastavna sredstva: 2007. (Serbian)
15. Vukoičić S: Pančićev herbar. Planet. 2014: No 62. <http://www.planeta.rs> (poslednje otvaranje oktobar 2014)
16. Randelović N: Sava Petrović (1839-1889) In: Sarić M. Lives and work of the serbian scientists. Beograd: SANU;1998. p.319-373. (Serbian)
17. Diklić N: Josif Pančić (1814-1888). In: Sarić M. Lives and work of the serbian scientists. Beograd: SANU;1998. p.319-373. (Serbian)
18. Pavlović B: History of Serbian medicine. Beograd. 2002. (Serbian)
19. Stevanović R, Konjević R, Jovanović S, Lakušić D, Vukojičić S, Niketić M: Josif Pančić on internet (Reliquiae Pancicianae). Pancic.Bio.Bg.ac.yu (Serbian)
20. Pančićeva omorika. <http://sr.wikipedia.org>
21. Babić RR, Stanković Babić G, Živić M: Medical corps colonel dr Sava Petković-Flora of Niš region inheritance for the futur. Vojnosanitetski pregled 2011; No 3 (in pres). (Serbian)
22. Babić RR, Stanković-Babić G: Medicine in notaphily. Med Pregl 2010: LXIII (3-4); 289-292. (Serbian)

DR. JOSIF PANČIĆ (1814 - 1888) – TWO HUNDRED YEARS AFTER HIS BIRTH, PART II

Rade Babić¹, Gordana Stanković-Babić^{2,4}, Marko Lazović^{3,4}, Strahinja Babić⁴, Aleksandra Marjanović⁴, Tijana Kažić⁵, Marko Ristić⁶

Center for Radiology, Clinical Center Niš, Serbia¹
 Ophthalmology Clinic, Clinical Center Niš, Serbia²
 Clinic of Cardiovascular Diseases, Clinical Center Niš, Serbia³
 University of Niš, Faculty of Medicine, Serbia⁴
 University of Belgrade, Faculty of Biology, Serbia⁵
 Veterinary Institute Subotica, Serbia⁶

Dr Josif Pančić was born on the 17th of April in 1814 in Ugrina, the village on the slopes of Velebit, and died on the 25th of February in 1888 in Belgrade. He finished his studies at the Faculty of Medicine in Budapest in 1842 defending a doctoral thesis entitled "*Taxilogia Botanica*". He was promoted to a doctor of medicine at the same university on the 7th of September in 1843. He was one of the founders of the Serbian Medical Society. He was the first president of the Serbian Royal Academy (now SANU). For six mandates he was the rector of the Great School in Belgrade. He founded and designed the Botanical Garden in Belgrade. He wrote 42 scientific and professional papers, of which 28 related to botany. He studied the flora of Serbia, Montenegro, Bulgaria, Austria, Romania and Italy. He discovered 121 species, 47 varieties and 7 forms of plants, among which the most famous is the Serbian spruce (*Picea omorika*; habitats - Kopaonik and Tara) and Serbian ramonda (*Ramonda serbica*; habitat - Jelašnica and Sićevo). He founded the first Serbian Herbarium - "*Herbarium Pancicianum*". He participated in the liberation wars that Serbia waged against Turkey and Bulgaria. He was awarded several peacetime and wartime medals. In 2014, UNESCO marked the 200th anniversary of the birth of dr Josif Pančić, which we join with this paper. *Acta Medica Medianae 2015;54(2):71-75.*

Key words: : *Josif Pančić, Serbia, doctor, botanist, Picea omorika, Ramonda serbica*